

Soru: Abdest alırken bıyıkların arasını yıkamak gerekir mi?

FETVA

Abdestin dört farzından biri de yüzün yıkanmasıdır. Zira Allah Teala; “Ey iman edenler! Namaz kılmaya kalkacağınız zaman yüzlerinizi, dirseklere kadar ellerinizi yıkayın; başlarınızı meshedin, ayaklarınızı da topuk kemiklerine kadar (yıkayın).”¹ buyurmaktadır. Kendisiyle muvacehenin/yönelmenin gerçekleştiği organ olarak tarif edilen yüzün uzunluk olarak sınırı saç köküyle çene kemiğinin altı; genişlik olarak ise iki kulak yumuşağının arası olarak belirlenmiştir.² Ancak suyu, yüz olarak ifade edilen bölgede çıkan ve cildin görünmesine mani olacak kadar sık olan sakal, kaş gibi birtakım kılların altına ulaştırmak gerekmez.³ Bu durumda yüzde bulunan kılların üzerine suyun ulaşması yeterlidir.⁴ Buna göre yüzün tarifine dahil olan ve kıl bitme mahalli olmadığından üzerinde kıl çıkmayan dudağın yıkanması farz olduğu gibi uzayarak dudağı kapatan ve suyun oraya ulaşmasını engelleyen bıyıkların abdest esnasında hilallenmesi suretiyle suyun dudaklara ulaşmasını sağlamak da farzdır.⁵ Şafilere göre de yüze dahil olduğu için dudakların yıkanması farz olduğundan bıyıkların uzayarak dudakları kapatması halinde suyu oraya ulaştırmak farzdır.⁶

¹ Maide 5/6. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ.

² Burhanuddîn el-Merğînânî, *el-Hidâye Şerhu Bidâyeti'l-Mübtedî* (Karaçi: Mektebtu'l-Büşrâ, 2021), 1/54.

³ Molla Hüsrev, *Dürrü'l-Hukkâm fî Şerhi Ğurri'l-Ahkâm* (İstanbul: Merkezi Harf li'l-Bahsi ve't-Tetviri'l-İlmî, 2022), 1/126.

⁴ Muhammed Emin İbn Abidin, *Raddu'l-Muhtâr ala'd-Durri'l-Muhtâr* (Lahor: Mektebetu Reşîdiye, 2023), 1/322, 335.

⁵ İbn Abidin, *Raddu'l-Muhtâr ala'd-Durri'l-Muhtâr*, 1/336.

⁶ Bkz. Ebu Zekeriyya Muhyiddîn b. Şeref en-Nevevî, *Ravzatu't-Tâlibîn ve Umdetu'l-Müftîn* (Beyrut: el-Mektebu'l-İslâmî, 1991), 1/52.